

Cijfers ICB-sector 3de trimester 2023

Brussel, 23 februari 2024

« De Belgische fondsenmarkt tekende een terugval van 2,0 % op tijdens het derde kwartaal van 2023 door toedoen van koersverliezen in de onderliggende activa en komt hierdoor uit op een gecommmercialiseerd vermogen van 255 miljard EUR. »

Marc Van de Gucht – Directeur-generaal BEAMA

Samenvatting

De Belgische fondsensector kende tijdens het derde kwartaal van 2023 **een daling van -2,0 %** en dit door toedoen van koersverliezen die worden opgetekend in de onderliggende activa. Eind september 2023 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 255,2 miljard EUR.

- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals gemengde fondsen en aandelenfondsen, daalde tijdens deze periode met -1,8 %. De fondsen met kapitaalbescherming kenden de grootste relatieve daling van hun netto actief tijdens het derde trimester van 2023. De aandelenfondsen kenden de grootste absolute daling. Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een daling van -2,9 % gedurende de periode juli – september 2023.
- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een daling van -2,5 % gedurende het derde trimester van 2023.

Zowel de fondsen die beleggen in vastrentende effecten als zij die beleggen in niet-vastrentende effecten tekenden koersverliezen op in hun onderliggende activa tijdens het derde kwartaal.

Een gevarieerder beeld is vast te stellen op vlak van de netto inschrijvingen. Zo kenden de fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten netto inschrijvingen tijdens deze periode, daar waar de fondsen die beleggen in vastrentende effecten, onder impuls van de monetaire fondsen, netto terugbetalingen kenden tijdens het derde kwartaal.

Eerste negen maanden

Eind 2022 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 241,9 miljard EUR. De Belgische fondsensector kende gedurende de eerste jaarthelft van 2023 in beide kwartalen een stijging van het netto actief, hoofdzakelijk door toedoen van koerswinsten opgetekend door de onderliggende

activa. De daling van het netto actief trad pas op in het derde kwartaal door toedoen van koersverliezen die opgetekend werden in de onderliggende activa.

Over de eerste negen maanden heen gezien bevond het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen zich eind september 2023 5,5 %, ofwel 13,3 miljard EUR, **hoger dan eind 2022**, en dit voor 4/5de door toedoen van koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa.

Prognose vierde kwartaal 2023

De voorlopige indicaties voor het vierde kwartaal van 2023 wijzen op een **merkbaar herstel** van het netto actief van de Belgische fondsensector ten gevolge van een beursrally tijdens het jaareinde (november en december).

Belgische fondsenmarkt¹

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als ‘het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht’. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende **het derde kwartaal van 2023 met 5,1 miljard EUR, ofwel -2,0 %, daalden**. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind september 2023 255,2 miljard EUR.

De daling van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode juli – september 2023 wordt **volledig verklaard door koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa** tijdens deze periode.

Ondanks de merkbare koersverliezen in de onderliggende activa werden er lichte **netto inschrijvingen opgetekend in de Belgische fondsenmarkt** in het derde kwartaal van 2023.

De, voorlopig, aanhoudende vraag naar fondsen wijst erop dat Belgische investeerders momenteel nog steeds vertrouwen behouden in fondsen en zich bewust zijn van de opportuniteitskosten verbonden aan de diverse vormen van sparen en beleggen.

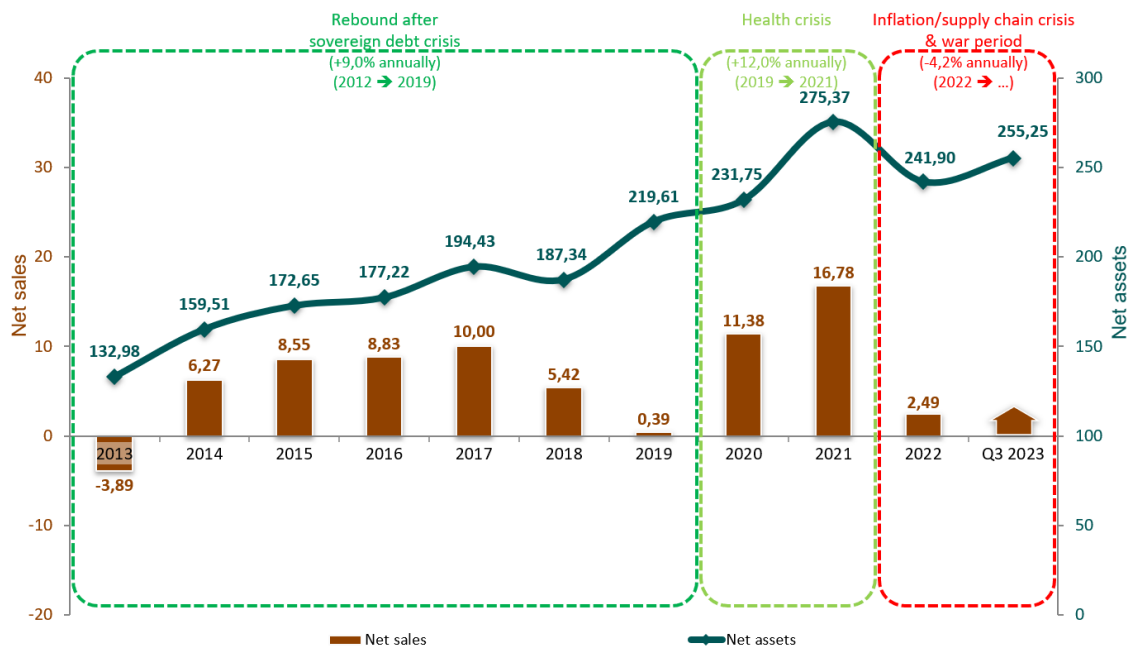
Het jaar 2023 startte goed, ondanks de teloorgang van Silicon Valley Bank tijdens het eerste kwartaal. Doch, stilaan sloop er meer en meer onzekerheid in de markten omtrent de veerkracht van de wereldeconomie op de huidige renteniveaus. De aanhoudende volatiliteit op de aandelenmarkten,

¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA-website.

gecombineerd met bezorgdheid over de wereldwijde economische groei, vertaalde zich in een grotere voorzichtigheid bij beleggers.

Onlangs deze volatiele marktomstandigheden, **steeg de Belgische fondsensector met 13,3 miljard EUR, ofwel +5,5 % gedurende de eerste negen maanden van 2023**. Deze stijging is voor 4/5de toe te schrijven aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa, en voor 1/5de door netto inschrijvingen ten belope van 2,7 miljard EUR tijdens de periode januari – september 2023. Dit beeld wordt ook bevestigd door de statistische gegevens van de NBB.

Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium

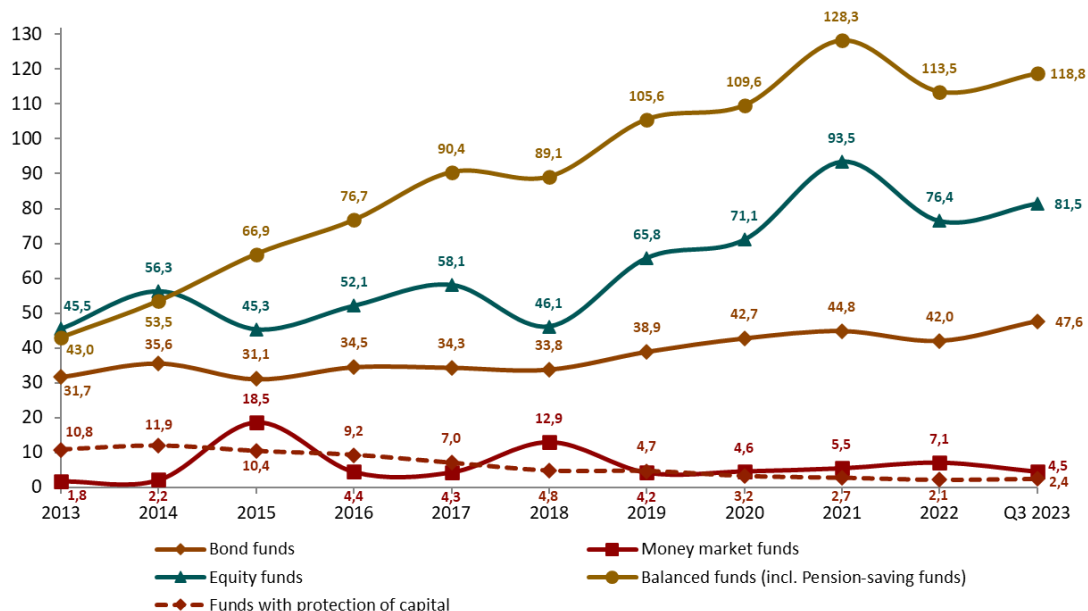
De voorlopige indicaties, waarover BEAMA beschikt voor het vierde kwartaal van 2023, wijzen op een merkbaar herstel van het netto actief van de Belgische fondsensector onder impuls van een beursrally tijdens het laatste kwartaal.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden **enkel dalende tendensen** opgetekend gedurende het derde kwartaal van 2023. Deze dalingen zijn volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

De activa in België van de **aandelenfondsen** daalden met **2,0 miljard EUR, oftewel met -2,4 %**, in de periode juli – september 2023. Deze daling is nagenoeg compleet toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa. Eind september 2023 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 81,5 miljard EUR.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde fondsenvermogen gedurende het laatste decennium

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een daling van **1,6 miljard EUR, of -1,4 %**, op tijdens het derde kwartaal van 2023. Deze daling is volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa aangezien er netto inschrijvingen waren ten belope van 1,3 miljard EUR. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind september 2023 uit op 118,8 miljard EUR.

De gemengde fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een daling gedurende het derde kwartaal van 2023 ten belope van **0,7 miljard EUR, of -2,9 %**. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind september 2023 een bedrag aan netto activa ten belope van 22,9 miljard EUR. Tijdens het derde kwartaal van 2023 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 140 miljoen EUR.

De **fondsen met kapitaalbescherming** tekenden tijdens het derde trimester van 2023 een terugval op en vertegenwoordigden eind september 2023 een vermogen van 2,4 miljard EUR.

Over de eerste negen maanden van 2023 stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende activa met +5,4 %, ofwel 10,3 miljard EUR.

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, daalden de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** zeer licht met **0,1 miljard EUR, ofwel -0,1 %**, gedurende het derde kwartaal van 2023 waardoor ze eind september 2023 uitkomen op een bedrag van 47,6 miljard EUR. De koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa bleven zeer bescheiden, daarnaast waren er zeer lichte netto inschrijvingen op te merken.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een daling van **1,3 miljard EUR, ofwel -22,2 %** op gedurende de periode juli – september 2023 waardoor ze eind september 2023 uitkomen op een bedrag van 4,5 miljard EUR.

Over de eerste negen maanden van 2023 stegen de netto activa van fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa met +6,1%, ofwel 3,0 miljard EUR.

Duurzame fondsen (volgens de SFDR-classificatie²)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verspreiding van duurzame fondsen in België en dit per einde september 2023:

	Gecommercialiseerd vermogen	Aantallen
SFDR 8	177,0 miljard EUR	1.049 compartimenten
SFDR 9	17,2 miljard EUR	106 compartimenten
Totaal:	194,2 miljard EUR	1.155 compartimenten
<i>% van de markt</i>	<i>76,1 %</i>	<i>54,3 %</i>

Bemerking: het scala van artikel 8/9 SFDR-fondsen is groter dan dit van de duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten.

Pro memorie: de 347 duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten waren eind september 2023 goed voor een gecommmercialiseerd vermogen van 109,9 miljard EUR.

Meer dan 3/4de van het in België verdeelde vermogen is, volgens de vermogensbeheerders, geklasseerd als zijnde een SFDR artikel 8 of een SFDR artikel 9 fonds. Hierbij kan de belegger die geïnteresseerd is in duurzaamheid, kiezen uit 1.155 verschillende fondsen.

² SFDR = Sustainable Finance Disclosure Regulation.

- Artikel 8 = producten die duurzaamheidskenmerken promoten;
- Artikel 9 = producten met een duurzame doelstelling.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind september 2023 goed voor een totaal beheerd netto actief van 191,0 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin grosso modo 1/8ste van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 30 september 2023 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: +6,5 %
- Op 3 jaar: +0,5 %
- Op 10 jaar: +3,4 %
- Op 25 jaar: +3,5 %

BEAMA heeft een boordtabel voor pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond de derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën.

Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind september 2023 waren de 102 institutionele compartimenten naar Belgisch recht goed voor 23,1 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

◆◆◆

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marc Van de Gucht, Directeur-generaal BEAMA
(02 507 68 72 – marc.van.de.gucht@febelfin.be)
- Bij de diensten van BEAMA (info@beama.be)

Of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (<https://www.beama.be/>) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

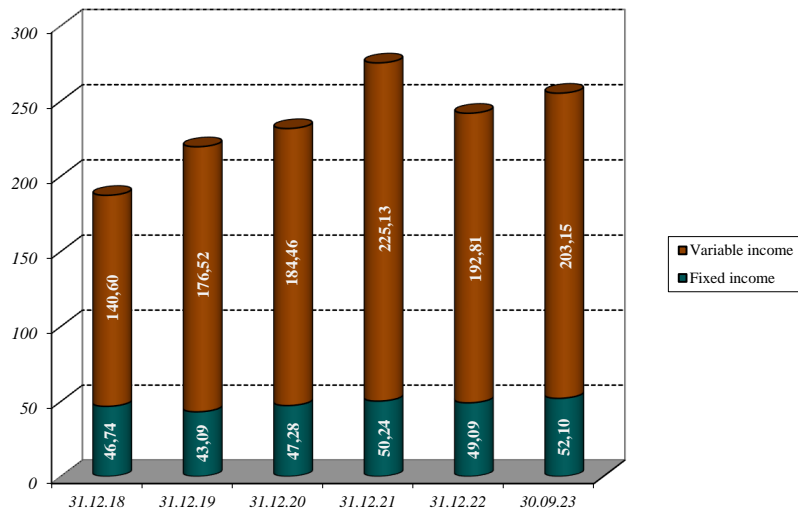
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

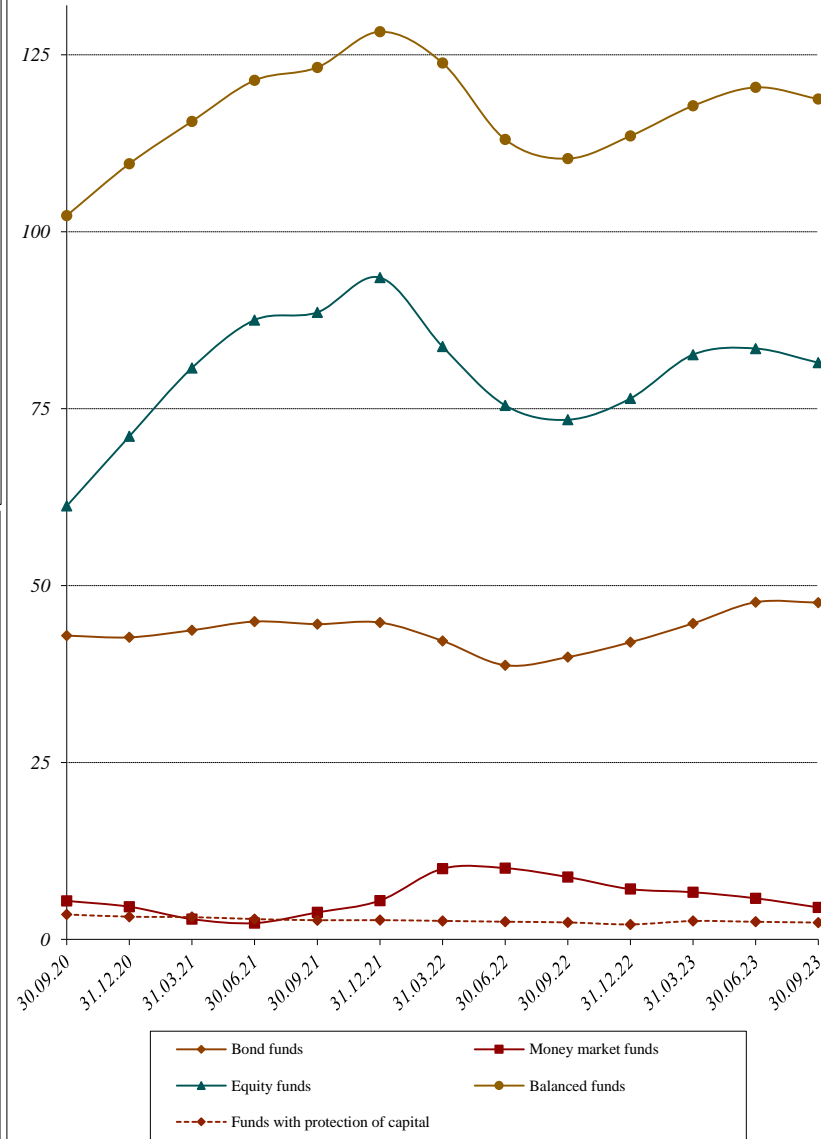
Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	30/06/2023		30/09/2023		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	47,64	18,30%	47,59	18,64%	-0,05	-0,12%
Government bonds	3,83	1,47%	3,81	1,49%	-0,01	-0,33%
Corporate bonds	10,86	4,17%	11,67	4,57%	0,81	7,44%
Aggregate bonds	27,37	10,51%	26,74	10,48%	-0,63	-2,30%
Other bonds	5,59	2,15%	5,37	2,10%	-0,22	-3,93%
Money market funds	5,80	2,23%	4,51	1,77%	-1,29	-22,20%
in EUR	3,24	1,24%	3,01	1,18%	-0,23	-7,15%
in other currencies	2,56	0,98%	1,50	0,59%	-1,06	-41,26%
Equity funds	83,49	32,07%	81,49	31,93%	-2,00	-2,40%
Belgium	0,71	0,27%	0,64	0,25%	-0,07	-9,45%
Eurozone	4,79	1,84%	4,40	1,72%	-0,39	-8,15%
Europe	13,49	5,18%	13,27	5,20%	-0,22	-1,62%
America	10,31	3,96%	10,83	4,24%	0,51	4,95%
Asia	3,42	1,31%	3,47	1,36%	0,06	1,68%
Global	46,46	17,84%	45,35	17,77%	-1,10	-2,37%
Other	4,32	1,66%	3,53	1,38%	-0,79	-18,35%
Balanced funds	120,40	46,25%	118,75	46,52%	-1,65	-1,37%
⇒ of which Pension-saving funds	23,59	9,06%	22,90	8,97%	-0,69	-2,93%
⇒ of which CPPI funds	0,03	0,01%	0,02	0,01%	-0,01	-19,71%
Funds with capital protection	2,48	0,95%	2,37	0,93%	-0,11	-4,33%
1. linked to equity	2,48	0,95%	2,37	0,93%	-0,11	-4,33%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Other funds	0,53	0,20%	0,53	0,21%	0,01	1,22%
TOTAL	260,34	100,00%	255,25	100,00%	-5,09	-1,96%
Net assets in "Funds of Funds"	108,56		107,72		-0,84	-0,77%

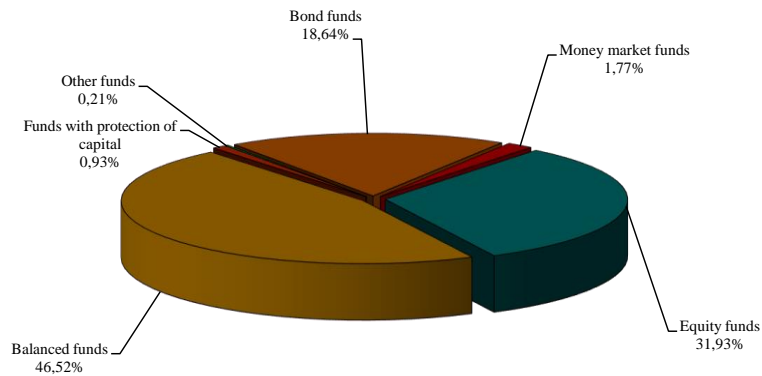
Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Market shares of the fund categories (30.09.2023)

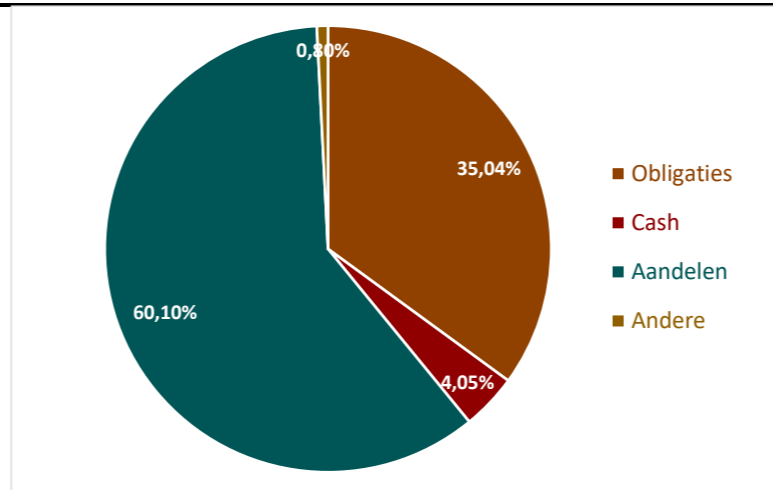

Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

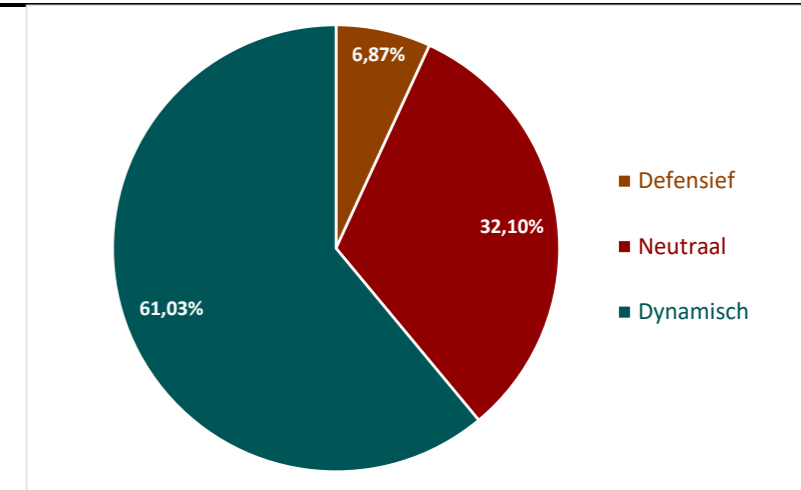
Toestand: 30/09/2023

Punctuele data	--- Per einde Q3 2023 ---		Absoluut	Relatief
			--- Groei van 01/01/2023 tot 30/09/2023 ---	
Aantal pensioenspaarfondsen	21		0	0,0%
Aantal pensioenspaarders*	1.791.635		0	0,0%
↳ Omvang beroepsbevolking**	5.312.100		134.200	2,6%
In België gecommmercialiseerd netto actief	22.897.087.539		761.231.203	3,4%
--- Gedurende Q3 2023 ---				
Inschrijvingen***	301.953.199		882.732.373,01 (schatting)	
Terugbetalingen***	162.324.653		464.212.238,00 (schatting)	
↳ Netto instroom***	139.628.545		418.520.135,01 (schatting)	
--- Per einde Q3 2023 ---				
Rendement over:				
1 jaar	6,55%			
3 jaar	0,50%			
10 jaar	3,41%			
25 jaar	3,45%			

Bemerkingen:
 * Toestand per 31/12/2022
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transfers naar een ander pensioenspaarfonds

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijlkenmerk

